

سلسله‌ی من یرد اللہ به خیراً یفقهه فی الدین (۱۱)

«خداوند به هر کس اراده‌ی خیرداشته باشد او را در دین آگاهی می‌دهد».

عقیده‌ی هر مسلمان

تھیہ کنندہ:

محمد جمیل زینو

ترجمہ‌ی:

اسحاق دبیری بَخْلَانِي

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

آدرس ایمیل:

سایت‌های مفید

www.aqeedeh.com	www.nourtv.net
www.islamtxt.com	www.sadaislam.com
www.ahlesonnat.com	www.islamhouse.com
www.isl.org.uk	www.bidary.net
www.islamtape.com	www.tabesh.net
www.blestfamily.com	www.farsi.sunnionline.us
www.islamworldnews.com	www.sunni-news.net
www.islamage.com	www.mohtadeen.com
www.islamwebpedia.com	www.ijtehadat.com
www.islampp.com	www.islam411.com
www.videofarda.com	

فهرست مطالب

۳	فهرست مطالب
۶	مقدمهٔ مترجم
۸	س ۱ - چرا خداوند ما را آفریده است؟
۸	س ۲ - چگونه خداوند را پیرستیم؟
۸	س ۳ - آیا باید خدا را از روی ترس و امیدواری پرستش کرد؟
۸	س ۴ - احسان و نیکی در عبادت یعنی چه؟
۹	س ۵ - چرا خداوند پیامبران را فرستاده است؟
۹	س ۶ - توحید الوهیت یعنی چه؟
۱۰	س ۷ - کلمه (لا إلَه إِلَّا الله) یعنی چه؟
۱۰	س ۸ - توحید أسماء و صفات یعنی چه؟
۱۱	س ۹ - فایده توحید و یگانه پرستی برای هر مسلمان چیست؟
۱۱	س ۱۰ - خداوند کجاست؟
۱۱	س ۱۱ - آیا خداوند با جسم و ذات خود با ماست و یا اینکه بوسیله علم خود با ما است؟
۱۲	س ۱۲ - بزرگترین گناهان چیست؟
۱۲	س ۱۳ - شرک أكبر یعنی چه؟
۱۲	س ۱۴ - آیا در میان مسلمانان شرک وجود دارد؟
۱۳	س ۱۵ - حکم طلب دعا از اولیاء و دوستان خدا چیست؟
۱۳	س ۱۶ - آیا دعا کردن عبادتی برای خدا بشمار می‌رود؟
۱۴	س ۱۷ - آیا مردگان صدای دعا کنندگان نزد قبرهایشان را می‌شنوند؟
۱۴	س ۱۸ - آیا از مردگان و کسانیکه غایب هستند - یعنی در حال حاضر نزد ما نیستند - یاری و کمک بخواهیم؟

س ۱۹ - آیا مدد خواستن از غیر خداوند جایز است؟	۱۴
س ۲۰ - آیا از اشخاصی که زنده هستند و در نزد ما حاضرند کمک و یاری بطلبیم؟	۱۵
س ۲۱ - آیا نذر برای غیر از خدا جایز است؟	۱۵
س ۲۲ - حکم ذبح و قربانی برای غیر از خداوند چیست؟	۱۶
س ۲۳ - آیا طواف بر قبرها جایز است؟	۱۶
س ۲۴ - آیا نماز خواندن در مقابل قبر جایز است؟	۱۶
س ۲۵ - حکم انجام سحر و جادوگری چیست؟	۱۶
س ۲۶ - آیا کاهن و غیبگو را تصدیق کنیم؟	۱۷
س ۲۷ - آیا کسی از غیب خبر دارد؟	۱۷
س ۲۸ - حکم عمل به قوانین وضعی و رسمی کشور که مخالف اسلام باشد چیست؟	۱۸
س ۲۹ - ضرر شرک اکبر چیست؟	۱۸
س ۳۰ - آیا عمل و کردار نیک با وجود شرک آوردن به صاحب از نفعی می‌رساند؟	۱۸
س ۳۱ - آیا سوگند خوردن به غیر از خدا جایز است؟	۱۹
س ۳۲ - آیا آویزان کردن تمیمه ^۰ (تعویذ و طلس و مهره) برای شفا یافتن مرض جایز است؟	۱۹
س ۳۳ - چگونه به خدا توسل جوییم؟	۱۹
س ۳۴ - آیا دعا کردن احتیاج به واسطه بین خود و خداوند دارد؟	۲۰
س ۳۵ - واسطه رسول اکرم ﷺ چگونه خواهد بود؟	۲۰
س ۳۶ - از چه کسی شفاعت رسول اکرم ﷺ را بخواهیم؟	۲۰

س ۳۷ - چگونه خدا و پیامبر خدا ﷺ را دوست بداریم؟ ۲۱	۲۱
س ۳۸ - آیا در مدح و ستایش رسول اکرم ﷺ بایستی مبالغه و زیاده روی کرد؟ ۲۱	۲۱
س ۳۹ - اولین چیزی که خدا آنرا آفریده چیست؟ ۲۲	۲۲
س ۴۰ - آیا محمد ﷺ از نور آفریده شده یا از نطفه خلق شده است؟ ۲۲	۲۲
س ۴۱ - حکم جهاد در راه خدا چیست؟ ۲۲	۲۲
س ۴۲ - پشتیبانی از مؤمنان چگونه خواهد بود؟ ۲۳	۲۳
س ۴۳ - آیا پشتیبانی کردن از کفار و کمک به آنها جایز است؟ ۲۳	۲۳
س ۴۴ - دوست و ولی خداوند چه کسی است؟ ۲۳	۲۳
س ۴۵ - با چه چیز مؤمنان باید حکم و قضاوت کنند؟ ۲۴	۲۴
س ۴۶ - چرا خداوند قرآن را نازل فرموده است؟ ۲۴	۲۴
س ۴۷ - آیا با وجود قرآن از حدیث و سنت پیامبر ﷺ اکتفا می‌کنیم؟ یعنی قرآن برای ما کافی است و احتیاج به حدیث نداریم؟ ۲۴	۲۴
س ۴۸ - آیا گفتار احمدی بر گفتار خدا و رسول خدا ﷺ مقدم داریم؟ ۲۵	۲۵
س ۴۹ - اگر در مسئله‌ای یا چیزی اختلاف شد چه کنیم؟ ۲۵	۲۵
س ۵۰ - آیا در دین بدعت حسن و نیک وجود دارد؟ ۲۶	۲۶
س ۵۱ - بدعت در دین چگونه و چیست؟ ۲۶	۲۶
س ۵۲ - آیا در دین اسلام سنت حسن و نیک وجود دارد؟ ۲۷	۲۷
س ۵۳ - آیا انسان به صلاح و نیکی خود اکتفا کند؟ ۲۷	۲۷
س ۵۴ - چه وقت و چه زمان مسلمانان پیروز خواهند شد؟ ۲۷	۲۷

مقدمه مترجم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّورِ أَنفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا مِنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضْلِلٌ لَهُ وَمَنْ يَضْلُلُ فَلَا هَادِيٌ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَاصْحَابِهِ وَمَنْ تَبَهَّمَ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ.

أما بعد:

انسان بايستی به توحید و یگانه پرستی اهمیت خاصی دهد، زیرا توحید اصل و اساس دین است چنانکه پیامبر گرامی ﷺ می‌فرماید: «رَأْسُ الْأُمْرِ إِلَّا إِسْلَامٌ وَعَمُودُ الصَّلَاةِ وَذِرْوَةُ سَنَامِهِ الْجَهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ». [أحمد وغيره].

اساس امرها اسلام و پایه و ستون آن نماز و قله و بلندی آن جهاد در راه خدادست. و اسلام یعنی تسليم خدای یگانه شدن و به طاعات و اوامر و نواهی او گردن نهادن. خداوند می‌فرماید: ﴿وَمَا حَلَقْتُ أَجْنَنَّ وَإِلَّا نَسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونَ﴾ مَا أَرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ وَمَا أَرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونَ ﴿إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْرَّازَاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتَّبِعُ﴾. [الذاريات ۵۶].

. [۵۸]

[ما جن و انس را نیافریدیم مگر برای اینکه مرا بیکتائی پرستش کنند و ما از خلقشان رزق و روزی و هیچ چیزی برای خود نخواستیم همانا روزی بخشنده خلق تنها خدادست که صاحب قوت و اقتدار ابدی است].

توحید اساس صحت و درستی عبادتها است و بغیر از توحید عمل انسان هر چه باشد و هر قدر باشد به او نفعی نمی‌رساند، چنانکه رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِذَا دَخَلَ أَهْلَ الْجَنَّةِ وَأَهْلَ النَّارِ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مُثْقَالٌ حَبَّةٌ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيمَانٍ فَأُخْرِجُوهُ، فَيُخْرِجُونَ قَدْ امْتَحَنُوهُ وَعَادُوا حُمْمًا...». [متفق عليه].

اگر بهشتیان و به بهشت و دوزخیان به دوزخ رفتند خدا به فرشتگان خطاب می‌فرماید که: هر کس باندازه یک دانه از خردل در قلب او ایمان (توحید) است او را از دوزخ بیرون آورید، پس فرشتگان او را از دوزخ بیرون آورده در حالیکه سوخته شده اند و به خاکستر تبدیل شده اند ... تا آخر حدیث.

و رسول اکرم ﷺ باز می فرماید: «قولوا لا إله إلا الله تفلحوا». [أحمد والبيهقي في دلائل النبوة].

به اهل مکه خطاب می فرماید: بگوئید (لا إله إلا الله) خدا و معبدی بحق بجز خدای یکتا نیست پیروز خواهید شد.

و خداوند می فرماید: ﴿وَاعْبُدُ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ﴾. [الحجر ۹۹].

[و دائم به پرستش خدای خود مشغول باش تا ساعت یقین (مرگ) بر تو فرا رسد]. پس توحید و یکتا پرستی اساس هر چیز است و ما این جزو که شیخ محمد جمیل زینو آنرا بطور سؤال و جواب با یک دلیل از قرآن و یک دلیل از سنت پیامبر ﷺ تهیه کرده ترجمه کردیم تا در فهم و ادراک هر مسلمان باشد و به توحید و یگانه پرستی اهمیت بیشتری دهد.

ناگفته نماند که تمامی احادیث واردہ در این جزو صحیح و یا حسن است.
و در پایان از خداوند توفیق عنایت داریم.

وصلی الله وسلم علی نبینا محمد وعلی آله وصحبہ أجمعین.

أبو عبدالله:

إسحاق بن عبد الله دیری

ریاض ذی القعده ۱۴۲۰ هـ ق

س۱ - چرا خداوند ما را آفریده است؟

ج: خداوند ما را آفریده تا او را عبادت کنیم و به او شریکی قائل نشویم، چنانکه

می فرماید: ﴿وَمَا حَلَقْتُ الْجِنَّ وَالإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ [الذاريات ۵۶].

[جن و انس را فقط برای عبادت و پرستش خود آفریدم].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «حق الله على العباد أن يعبدوه ولا يشركوا به شيئاً».

[متفق عليه].

حق خداوند بر بندگانش این است که او را پرستش کنند و به او شرک نیاورند.

س۲ - چگونه خداوند را بپرسیم؟

ج: چنانکه خدا و رسول خدا ﷺ به ما امر کرده اند بطور اخلاص در عبادت خداوند

می فرماید: ﴿وَمَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾ [البينة ۵].

[و به آنها امر نشد مگر اینکه خدا را به اخلاص کامل در دین اسلام پرستش کنند].

رسول اکرم ﷺ می فرماید: «من عمل عملاً ليس عليه أميناً فهو رد». [مسلم].

هر کس عمل و کرداری انجام دهد که راه و روش ما بر آن نیست آن عمل و کردار مردود و غیر قابل قبول است.

س۳ - آیا باید خدا را از روی ترس و امیدواری پرستش کرد؟

ج: بلی باید خدا را از روی ترس از عقاب و امیدوار بودن به رحمت او پرستش

کنیم، چنانکه می فرماید: ﴿أَدْعُوهُ حَوْفًا وَطَمَعًا﴾ [الأعراف ۵۶].

[خدا را هم از راه ترس و هم از روی امید بخوانید].

رسول اکرم ﷺ می فرماید: «أسأل الله الجنة وأعوذ به من النار». [أبو داود].

بهشت را از خداوند می خواهم، و از آتش جهنم به پناه می برم.

س۴ - احسان و نیکی در عبادت یعنی چه؟

ج: خدا را بپرست بطوریکه او را می‌بینی؛ و اگر تو او را نمی‌بینی او تو را می‌بیند، چنانکه می‌فرماید: ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَّقِيبًا﴾ . [النساء ۱].

[خداؤند مراقب اعمال و کردار شماست].

رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «الإِحسان أَنْ تَعْبُدَ اللَّهَ كَائِنَكَ تَرَاهُ ؛ فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكُ». [مسلم].

خدا را چنان پرستش کن گوئی او را می‌بینی؛ و اگر تو او را نمی‌بینی او تو را می‌بینید.

س۵- چرا خداوند پیامبران را فرستاده است؟

ج: خداوند پیامبران را برای دعوت مردم به عبادت خود و نهی آنها از شریک قائل شدن به او فرستاده است، چنانکه می‌فرماید: ﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولاً أَنِّي أَعْبُدُوا اللَّهَ وَأَحْجَبُو أَلَّا طَغُوتَ﴾ . [النحل ۳۶].

[در هر امت پیامبری فرستادیم تا خدا را عبادت نمایند و از طاغوت پرهیز کنند]. و پیامبر ﷺ می‌فرماید: «وَالْأَنْبِياءُ إِخْوَةٌ وَدِينُهُمْ وَاحِدٌ». [متفق علیه]. پیامبران برادران همیگرند و دین آنها یکی است، یعنی دین آنها همه بسوی توحید و یگانه پرستی است.

س۶- توحید الوهیت یعنی چه؟

ج: یگانه دانستن خداوند در عبادت را توحید الوهیت گویند، مانند دعا کردن و نذر کردن و اینکه خدا را بطور یگانه پرستش کردن، خداوند می‌فرماید: ﴿فَآتَعْمَلَ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ . [محمد ۱۹].

[پس یقین بدان که معبدی بحق جز خدای یکتا نیست].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «فَلَيَكُنْ أَوْلُ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ شَهَادَةً أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ».

[متفق عليه].

قسمتی از حدیث معاذ بن جبل است که وقتی رسول اکرم ﷺ او را بسوی یمن فرستاد چنین فرمود: ... پس اولین چیزی که تو آنها را به دین اسلام دعوت کنی این است که: هیچ معبدی بحق غیر از خدای یکتا وجود ندارد.

س ۷ - کلمه (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) یعنی چه؟

ج: یعنی هیچ معبدی بحق جز خدای یکتا نیست، خداوند می‌فرماید: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الْبَطِلُ﴾ [لقمان: ۳۰].

[بدین سبب است که خدای یگانه حق مطلق و آنچه بجز او بخدائی می‌خوانید همه باطل محض است].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «من قال لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَكَفَرَ بِمَا يَعْبُدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَرَمَ مَالَهُ وَدَمَهُ». [مسلم].

کسیکه بگویید: هیچ معبدی بحق جز خدای یکتا نیست و به خدایانی که غیر از خدای یکتا عبادت می‌شوند کفر ورزد مال و جان او حرام می‌شود، یعنی مسلمانی این است.

س ۸ - توحید أسماء و صفات یعنی چه؟

ج: ثابت کردن آنچه خداوند و یا رسول او ﷺ خدا را به آن توصیف نموده اند توحید أسماء و صفات گفته می‌شود.

خداوند می‌فرماید: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾. [الشورى]

۱۱. [هیچ چیز مثل و مانند خداوند نیست و او شنوا و بینا است].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «ينزل ربنا تبارك وتعالي كل ليلة إلى السماء الدنيا». [متفق عليه].

خداوند تبارک و تعالي هر شب در نیمه آخر آن به آسمان دنيا فرود می‌آيد، و نزول و

آمدن او به شایسته و جلال و قدر او تعلق دارد و ما چگونگی آن را نمی‌دانیم.

س ۹ - فایده توحید و یگانه پرستی برای هر مسلمان چیست؟

ج: توفیق و هدایت در دنیا و ایمن بودن از عذاب جهنم در آخرت می‌باشد، خداوند می‌فرماید: ﴿الَّذِينَ ءامَنُوا وَلَمْ يَلِسِّوْا إِيمَنَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ﴾. [الأنعام ۸۲]. [آنانکه بخدا ایمان آورده و ایمان خود را بشرک آلوده نکرده اند ایمنی برای آنهاست و آنها بحقیقت هدایت یافته اند].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «... حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللَّهِ أَنْ لَا يَعْذِبَ مَنْ لَا يُشَرِّكُ بِهِ شَيْئًا». [متفق عليه].

حق بندگان بر خداوند این است که: هر کس به او شرک نیاورد او را عذاب ندهد.

س ۱۰ - خداوند کجاست؟

ج: خداوند در آسمان بر عرش خود می‌باشد، چنانکه می‌فرماید: ﴿الرَّحْمَنُ عَلَى الْعَرْشِ أَسْتَوَى﴾. [طه ۵].

[خداوند بر عرش خود شد چنانکه شایسته ذات و صفات پر عظمت اوست، و نمی‌توان خدای تبارک و تعالی را به خلق تشییه نمود، و روش سلف صالح در اینگونه موارد قبول کردن آنچه در صفات خدا آمده بدون هیچگونه تأویل است].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ كِتَابًا فَهُوَ مَكْتُوبٌ عِنْدَهُ فَوْقَ الْعَرْشِ».
[البخاری].

خداوند لوح محفوظ (سرنوشت همه چیزها) را نوشه و بالای عرش نزد او می‌باشد.

س ۱۱ - آیا خداوند با جسم و ذات خود با ماست و یا اینکه بوسیله علم خود با ما است؟

ج: خداوند بوسیله علم خود با ما است و سخنان ما را می‌شنوند و ما را می‌بیند،

چنانکه می فرماید: ﴿قَالَ لَا تَخَافُ أَنِّي مَعْكُمْ أَسْمَعُ وَأَرَى﴾ [طه ۴۶].

[نترسید که من با شما هستم و می شنوم و می بینم].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعًا قَرِيبًا وَهُوَ مَعْكُمْ». [مسلم]. شما شنونده نزدیکی که با شماست دعا می کنید، سخنان شما را می شنود و شما را می بیند.

س ۱۲ - بزرگترین گناهان چیست؟

ج: شرك آوردن به خدا از بزرگترین گناهان است، خداوند از زبان لقمان الحكيم وصیت به پرسش می فرماید: ﴿يَبْيَنُ لَا تُشْرِكُ بِاللَّهِ إِنَّ الْشَّرِكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان ۱۳]. [ای پسر عزیزم هرگز بخدا شرك نیاور که شرك ظلمی بسیار بزرگ است].

و در حدیث از رسول اکرم ﷺ پرسیده شد: «سَئَلَ أَيُّ الذَّنْبِ أَعْظَمُ؟ قَالَ أَنْ تَدْعُ اللَّهَ نَدًا وَهُوَ خَلْقُكَ». [مسلم].

بزرگترین گناهان چیست؟ آنحضرت ﷺ فرمود: اینکه برای خداوند شریک و همتایی قائل شوی در حالیکه او تو را آفریده است.

س ۱۳ - شرك أكبر یعنی چه؟

ج: انجام هر عبادتی که برای خداست و به او اختصاص دارد ولی به کسی دیگر اختصاص داده شود آنرا شرك اکبر گویند، خداوند می فرماید: ﴿فُلَ إِنَّمَا أَدْعُوا رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِهِ أَحَدًا﴾ [الجن ۲۰]. [ای محمد بگو من خدای خود را بیگانگی میپرسم و هرگز احدی را با او شریک نمی گردانم].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «أَكْبَرُ الْكَبَائِرِ إِلَشْرَاكُ بِاللَّهِ». [البخاري].

بزرگترین گناهان شرك آوردن به خدا است.

س ۱۴ - آیا در میان مسلمانان شرك وجود دارد؟

ج: با تأسف شدید بلی بلکه بسیار است.

خداؤند می فرماید: ﴿وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ﴾. [یوسف ۱۰۶]. [و بیشتر خلق بخدا ایمان نمی آورند مگر آنکه مشرک شوند]. و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «لا تقوم الساعة حتى تلحق قبائل من أمتي بالمركين وحتى تعبد الأوثان». [الترمذی].

قیامت بر پا نمی شود مگر اینکه بعضی از قبائل و طائفه ای از امت مسلمان من به مشرکین بپیوندند و بت پرستی کنند.

س ۱۵ - حکم طلب دعا از اولیاء و دوستان خدا چیست؟

ج: طلب دعا کردن از غیر از خدای یکتا و یگانه شرک است و سبب دخول به جهنم می شود، خداوند می فرماید: ﴿فَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا إِلَّا هُوَ أَكْرَمُ الْمُعْذِّبِينَ﴾. [الشعراء ۲۱۳]. [پس ای رسول ما جز خدای یکتا احده را معبد مخوان و گرنه از اهل عذاب خواهی شد]. و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «من مات وهو يدعوا من دون الله نداء دخل النار». [البخاري].

کسیکه بمیرد در حالیکه غیر از خدای یکتا را دعا می کند و برای خداوند همتا و مانندی قرار می دهد به آتش جهنم داخل خواهد شد.

س ۱۶ - آیا دعا کردن عبادتی برای خدا بشمار می رود؟

ج: بلی دعا کردن عبادتی برای خداست، چنانکه می فرماید: ﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ أَذْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾. [غافر ۶۰]. [خدا فرمود مرا با خلوص دل بخوانید تا دعای شما را اجابت کنم].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «الدعاء هو العبادة». [الترمذی]. دعا همان عبادت

کردن است.

س ۱۷ - آیا مردگان صدای دعا کنندگان نزد قبرهایشان را می‌شنوند؟

ج: مردگان دعای آنها را نمی‌شنوند، خداوند می‌فرماید: ﴿إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى﴾.

[النمل: ۸۰].

[تو ای پیامبر نمی‌توانی مردگان را سخنی بشنوانی].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ مَلَائِكَةُ سَيَاحِينَ فِي الْأَرْضِ يَبْلُغُونِي عَنْ أَمْتِي السَّلَام».[احمد].

خداوند فرشتگانی گردش کنان در زمین قرار داده است تا سلام و درود مسلمانان را به من برسانند.

یعنی کسی که بر آنحضرت درود و سلام می‌فرستد.

س ۱۸ - آیا از مردگان و کسانیکه غایب هستند - یعنی در حال حاضر نزد ما نیستند - یاری و کمک بخواهیم؟

ج: نه، از آنها یاری و کمک نمی‌خواهیم بلکه از خدا یاری می‌خواهیم، چنانکه

فرمودند: ﴿إِذْ تَسْتَغْيِثُونَ رَبَّكُمْ فَآسْتَجَابَ لَكُمْ﴾. [الأنفال: ۹].

[بیاد آرید هنگامی که به پروردگار خود استغاثه و زاری کردید پس خداوند دعای شما را اجابت کرد].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «بِاَحْيٰ يٰ قَيُومٰ بِرَحْمَتِكَ اَسْتَغْفِي». [الترمذی]. ای زنده و تدبیر کننده عالم به رحمت از تو مدد می‌خواهم.

س ۱۹ - آیا مدد خواستن از غیر خداوند جایز است؟

ج: غوث و مدد از غیر خدا جایز نیست، خداوند می‌فرماید: ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾. [الفاتحة: ۵].

[پروردگارا تنها تو را می‌پرستیم و از تو یاری می‌جوئیم].
و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِذَا سَأَلْتَ فَاسْأَلِ اللَّهَ وَإِذَا اسْتَعْنَتْ فَاسْتَعْنُ بِاللَّهِ». [الترمذی].

هرگاه خواهش نمائی، از خدا خواهش کن، و هرگاه خواستی کمک بجوانی، پس از خدا کمک بجوى.

س ۲۰ - آیا از اشخاصی که زنده هستند و در نزد ما حاضرند کمک و یاری بطلبیم؟

ج: بلی کمک و یاری از آنها در حالی خواهد بود که بتوانند به ما کمک کنند، در آنچه که استطاعت و مقدور و توانائی آنهاست کمک و یاری می‌طلبیم ، خداوند می‌فرماید:

﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالْتَّقَوَى﴾ . [المائدہ ۲]

[شما به یکدیگر در نیکوکاری و تقوی کمک کنید].
و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «وَاللَّهُ فِي عَوْنَ الْعَبْدُ مَا دَامَ الْعَبْدُ فِي عَوْنَ أَخِيهِ». [مسلم].

خداوند در کمک و یاری بnde است هنگامیکه بnde در کمک و یاری برادر مسلمان خود باشد.

س ۲۱ - آیا نذر برای غیر از خدا جایز است؟

ج: نذر برای غیر از خداوند جایز نیست، چنانکه باری تعالی می‌فرماید: ﴿رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾ [آل عمران ۳۵]. [من نذر و عهد کردم فرزندی که در رحم دارم از فرزندی خود در راه خدمت تو آزاد گردانم].
و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «مَنْ نَذَرَ أَنْ يَطِيعَ اللَّهَ فَلِي طِعْهُ وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَهُ فَلَا يَعْصِيهِ». [البخاری].

کسیکه نذر کرد در چیز نیک و خوب پس آن نذر را بجا آورد، و کسیکه نذر در معصیت خدا کرد آن نذر را انجام ندهد.

س ۲۲ - حکم ذبح و قربانی برای غیر از خداوند چیست؟

ج: حکم آن شرک است و قربانی برای غیر از خدا جایز نیست، خداوند می‌فرماید: ﴿فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَاخْرُج﴾ [الکوثر ۲]. [پس تو هم برای خدا به نماز و قربانی بپرداز]. و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «لعن الله من ذبح لغير الله» [مسلم]. خدا لعنت کند کسیکه برای غیر از خداوند ذبح و قربانی می‌کند.

س ۲۳ - آیا طواف بر قبرها جایز است؟

ج: طواف بر قبرها جایز نیست، طواف کردن فقط بر دور کعبه جایز است، خداوند تبارک و تعالی می‌فرماید: ﴿وَلَيَطَوَّفُوا بِالْبَيْتِ الْعَتِيقِ﴾ [الحج ۲۹]. [و طواف را گرد خانه خدا کعبه بجای آورند]. رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «من طاف بالبیت سبعاً وصلی رکعتین کان كعطق رقبة». [ابن ماجه].

کسیکه هفت بار دور کعبه را طواف کرد سپس دو رکعت نماز سنت طواف را خواند مانند اینکه یک بردۀ را آزاد کرده است.

س ۲۴ - آیا نماز خواندن در مقابل قبر جایز است؟

ج: نماز بسوی قبر جایز نیست، خداوند سبحانه می‌فرماید: ﴿فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ﴾ [القروه ۱۴]. [پس روی کن بطرف مسجد الحرام]. و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «لا تجلسوا على القبور ولا تصلوا إليها». [مسلم]. بر قبرها ننشینید و بسوی آنها نماز نخوانید.

س ۲۵ - حکم انجام سحر و جادوگری چیست؟

ج: انجام سحر کفر است، خداوند می فرماید: ﴿وَلِكُنَ الْشَّيْطِينَ كَفُرُوا يُعْلَمُونَ الْنَّاسَ أَلْسِحَرُ﴾ [البقره ۱۰۲].

[لکن شیاطین همه کافر شدند و سحر به مردم آموختند] و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «اجتنبوا السبع الموبقات الشرك بالله والسحر ...».

[مسلم].

از هفت چیز هلاک کتنده اجتناب و دوری ورزید شرک به خدا و سحر و جادوگری ...تا آخر حدیث.

س ۲۶ - آیا کاهن و غیبگو را تصدیق کنیم؟

ج: آنچه از غیب خبر می دهند تصدیق مکن، خداوند می فرماید: ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ﴾ [النمل ۶۵].

[ای رسول خدا بگو که در همه آسمانها و زمین جز خدا کسی از علم غیب آگاه نیست].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «من أتى عرafaً أو كاهناً فصدقه بما يقول فقد كفر بما أنزل على محمد». [أحمد].

کسیکه نزد غیبگو و جادوگر و فالبین رود و به آنچه از غیب می گوید تصدیق کند به آنچه که بر محمد ﷺ نازل شده کافر است، یعنی به دین اسلام کافر شده است.

س ۲۷ - آیا کسی از غیب خبر دارد؟

ج: هیچ کس غیر از خدا از غیب خبر ندارد، چنانکه می فرماید: ﴿وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ﴾ [الأنعام ۵۹]. [و کلید خزانه غیب نزد خداست و جز خدا کسی بر آن آگاه نیست].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «لَا يعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ». [الطبراني]. هیچ کس غیر از خدا از غیب خبر ندارد.

س ۲۸ - حکم عمل به قوانین وضعی و رسمی کشور که مخالف اسلام باشد چیست؟

ج: اگر آنرا جایز بدانند عمل به آن کفر است، خداوند می فرماید: ﴿وَمَنْ لَمْ تَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَفَرُونَ﴾ [المائدہ ۴۴]. [هر کس بر خلاف آنچه خدا فرستاده حکم کند چنین کس از کافران خواهد بود].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «وَمَا لَمْ تَحْكُمْ أَئْمَتْهُمْ بِكِتَابِ اللَّهِ وَيَتَخِيرُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ بِأَسْهَمِهِ بَيْنَهُمْ». [ابن ماجه]. هنگامیکه فرمانروایان شان به کتاب خدا قرآن و آنچه از سوی خداوند نازل شده عمل نکنند خداوند آفتها و مصیبتها و بلایا را بین خود آنها قرار خواهد داد.

س ۲۹ - ضرر شرک اکبر چیست؟

ج: شرک اکبر سبب ماندن و جاوید شدن در دوزخ خواهد شد، خداوند می فرماید:

﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهَ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارِ﴾ [المائدہ ۷۲].

[هر کسیکه شریک برای خداوند قرار دهد و با خداوند یگانه مخلوقاتی را عبادت کند، خداوند بهشت را بر او حرام کرده و جایگاه او آتش جهنم است].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «مَنْ ماتَ يَشْرُكُ بِاللَّهِ شَيْئًا دَخَلَ النَّارَ». [مسلم].

کسی که بمیرد در حالیکه به خداوند شرک ورزد به دوزخ داخل خواهد شد.

س ۳۰ - آیا عمل و کردار نیک با وجود شرک آوردن به صاحب از نفعی می رساند؟

ج: عمل و کردار نیک با وجود شرک به صاحب او هیچ نفعی نمی رساند، خداوند

متعال می فرماید: ﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِيطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأَنْعَامُ: ۸۸].
 [و اگر به خدا شرک ورزند البته اعمال و کردار آنها نابود شده از بین می رود].
 و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «من عمل عملاً أشرك معی فیه غیری تركته وشركه». [مسلم].

در حدیث قدسی می فرماید: کسیکه عملی انجام دهد که در آن عمل کسی دیگر را با من در خلوص نیت شریک قرار دهد من کردار او را ترک خواهم کرد.

س ۳۱ - آیا سوگند خوردن به غیر از خدا جایز است؟

ج: سوگند بغیر از خدا جایز نیست، خداوند می فرماید: ﴿قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّيٌّ لَتَبْعَثُنَّ﴾ [السَّفَاجِنَ: ۷]. [ای رسول ما به آنها بگو بخدای من سوگند که البته برآنگیخته می شوید].
 و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «من حلف بغیر الله فقد أشرك». [أحمد].
 کسیکه بغیر از خدا سوگند بخورد شرک آورده است.

س ۳۲ - آیا آویزان کردن تمیمه^(۱) (تعویذ و طلس و مهره) برای شفا یافتن مرض جایز است؟

ج: نه جایز نیست و این عمل شرک است، خداوند می فرماید: ﴿وَإِنْ يَمْسِسْكَ اللَّهُ بِضُرِّ فَلَا كَاسِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ﴾ [الأَنْعَامُ: ۱۷]. [و اگر از خدا به تو ضرری رسد هیچکس جز خدا نتواند تو را از آن ضرر برهاشد].
 و پیامبر ﷺ می فرماید: «من علق تمیمة فقد أشرك». [أحمد]. کسیکه دعای نوشته و طلس برای دفع بلا و چشم زخم و یا چیز دیگر آویزان کند شرک آورده است.

س ۳۳ - چگونه به خدا توسل جوییم؟

(۱) تمیمه: جزء، مهره یا طلسی که بگردن اطفال آویزان کنند برای دفع بلا و چشم زخم . (فرهنگ عمید).

ج: با أسماء و صفات او، و عمل و كردار نیک به خدا توسل کن، خداوند می فرماید:

﴿وَإِلَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ هَا﴾ [الأعراف ۱۸۰].

[برای خداست نامهای نیکو، با آنها خدا را بخوانید.]

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لِكَ سُمِّيَتْ بِهِ نَفْسِكَ».

[أَحَمْدٌ]. به هر اسمی که از آن تو است و خود را به آن نامیده ای از تو طلب و مدد می جوییم.

س ۳۴ - آیا دعا کردن احتیاج به واسطه بین خود و خداوند دارد؟

ج: نه دعا کردن احتیاج به واسطه مخلوق ندارد، خداوند می فرماید: ﴿وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادٍ يَعْتَقِلُ فَلَيْسَ قَرِيبٌ أُجِيبُ دُعَوَةَ الَّذِي أَدَعَانِ﴾ [البقره ۱۸۶]. [و چون بندگان

من از دور و نزدیکی من از تو بپرسند بدانند که من به آنها نزدیک هستم، و هر که مرا بخواند دعای او را اجابت کنم].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «إِنَّكُمْ تَدْعُونَ سَمِيعًا قَرِيبًا وَهُوَ مَعَكُمْ». [مسلم]. شما شنونده نزدیکی را دعا می کنید که با شماست و از شما می شنود.

س ۳۵ - واسطه رسول اکرم ﷺ چگونه خواهد بود؟

ج: واسطه رسول اکرم ﷺ از طریق تبلیغ است، خداوند می فرماید: ﴿يَتَأْمِنُهَا الرَّسُولُ

بَلَغَ مَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنْ رِبِّكَ﴾ [المائدہ ۶۷]. [ای پیامبر آنچه از خدا بر تو نازل شد به خلق برسان].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «اللَّهُمَّ هَلْ بَلَغَتْ أَشْهَدُ». [مسلم]. خدایا! آیا من دین تو را تبلیغ کردم و به مردم رسانیدم؟، در جواب یاران و صحابه گفتند: ما به تبلیغ تو ای پیامبر خدا شهادت می دهیم.

س ۳۶ - از چه کسی شفاعت رسول اکرم ﷺ را بخواهیم؟

ج: از خداوند شفاعت رسول اکرم ﷺ بخواه، چنانکه می‌فرماید: ﴿قُلْ لِلَّهِ الْشَّفَاعَةُ جَمِيعًا﴾ [الزمر ۴].

[ای رسول ما بگو شفاعت همه خلق با خداست].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «اللهم شفعه فی». [الترمذی]. بار إلها! او شفاعت کننده مرا قرار ده، یعنی رسول اکرم ﷺ شفاعت کننده مرا قرار ده.

س ۳۷ - چگونه خدا و پیامبر خدا را دوست بداریم؟

ج: با اتباع اوامر و انجام آن خدا و رسول خدا ﷺ را دوست می‌داریم، چنانکه می‌فرماید: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ﴾ [آل عمران ۳۱].

[ای پیامبر بگو اگر خدا را دوست می‌دارید مرا پیروی کنید که خدا شما را دوست دارد].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «لا يؤمن أحدكم حتى أكون أحب إليه من والده وولده والناس أجمعين». [البخاری]. ایمان هیچ یک از شما کامل نخواهد شد تا اینکه من از پدر و فرزند و تمامی مردم نزد او محبوبتر باشم.

س ۳۸ - آیا در مدح و ستایش رسول اکرم ﷺ بایستی مبالغه و زیاده روی کرد؟

ج: نه، نباید در مدح و ستایش رسول اکرم ﷺ مبالغه و افراط ورزید، چنانکه خداوند می‌فرماید: ﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَى إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ﴾ [الكهف ۱۱۰].

[ای رسول به امت خود بگو من مانند شما بشری هستم که به من وحی می‌رسد که خدای شما یکتا و یگانه است].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ». [أحمد]. من بشری مانند شما هستم، فقط خداوند بسوی من وحی فرستاده و مرا به پیامبری انتخاب کرده است.

س ۳۹ - اولین چیزی که خدا آنرا آفریده چیست؟

ج: اولین مخلوقات خدا از بشر آدم ﷺ و از چیزهای دیگر قلم می‌باشد، چنانکه می‌فرماید: ﴿إِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَلَقْتُ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ﴾ [ص ۷۱].

[ای پیامبر به یاد آور هنگامی که خدا به فرشتگان گفت که من بشر را از گل می‌آفرینم].

و پیامبر ﷺ می‌فرماید: «إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْقَلْمَ» . [أبو داود والترمذی]

اولین چیزی که خداوند آنرا آفریده قلم است.

س ۴۰ - آیا محمد ﷺ از نور آفریده شده یا از نطفه خلق شده است؟

ج: خداوند محمد ﷺ را از نطفه آفریده است، چنانکه می‌فرماید: ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ﴾ [غافر ۶۷]. [اوست خدائی که شما را از خاک بیافرید و سپس از قطره آب نطفه].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِنَّ أَحَدَكُمْ يَجْمِعُ خَلْقَهُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ أَرْبَعينَ يَوْمًا نُطْفَةً...». [متفق علیه].

در حقیقت خلقت یکی از شما در شکم مادرش چنین انجام می‌گیرد: چهل روز بحال نطفه است

س ۴۱ - حکم جهاد در راه خدا چیست؟

ج: جهاد در راه خدا با جان و مال و زبان واجب است، خداوند می‌فرماید: ﴿أَنْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَهْدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ﴾ [التوبه ۴۱].

[برای جنگ با کافران سبک بار و مجهز بیرون شوید و در راه خدا با مال و جان جهاد کنید].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «جَاهَدُوا الْمُشْرِكِينَ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَأَلْسِنَتِكُمْ» .

[أبو داود].

با مشرکین با مال و جان و زبان خود بجنگید.

س ۴۲ - پشتیبانی از مؤمنان چگونه خواهد بود؟

ج: با محبت و کمک و یاری و حمایت از مؤمنان موحد و یگانه پرست، خداوند

می فرماید: ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلَيَاءُ بَعْضٍ﴾ [التوبه: ۷۱].

[مردان و زنان مؤمن همه یار و دوستدار یکدیگرند].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه ببعضًا». [مسلم].

مؤمن با برادر مؤمن خود مانند ساختمانی است که ستونهای آن بعضی در بعض دیگر

فرو رفته و ثابت نگه می دارد.

س ۴۳ - آیا پشتیبانی کردن از کفار و کمک به آنها جایز است؟

ج: نه پشتیبانی کردن از کفار و کمک به آنها جایز نیست، خداوند می فرماید: ﴿وَمَنْ

يَتَوَهَّمُ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ﴾ [المائدہ ۵۱]. و هر کس از شما مؤمنان با آنها (یعنی کفار)

دوستی و حمایت کند به حقیقت از آنها خواهد بود].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «إِنَّ آلَابْنَ فَلَانَ لَيْسُوا لَيْ بِأَوْلَيَاءِ». [متفرق علیه].

خانواده فلاں بن فلاں که کافر هستند از دوستان من نمی باشند.

س ۴۴ - دوست و ولی خداوند چه کسی است؟

ج: مؤمن تقی و پرهیزکار دوست خدا است، چنانکه می فرماید: ﴿أَلَا إِنَّ أَوْلَيَاءَ اللَّهِ

لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ تَحْزَنُونَ﴾ [يونس ۶۲].

[آگاه باشید که دوستان و اولیای خدا هرگز هیچ ترس و اندوهی در دل آنها نیست].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «إِنَّمَا ولِيَ اللَّهُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ». [متفرق علیه]. در

حقیقت ولی و دوست خدا مؤمنانی هستند که صالح و نیکوکارند.

س ۴۵ - با چه چیز مؤمنان باید حکم و قضاوت کنند؟

ج: بر مؤمنان واجب است که به قرآن و سنت پیامبر ﷺ حکم و قضاوت کنند، خداوند می‌فرماید: **﴿وَأَنِّي أَحْكُمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ﴾** [المائدہ ۴۹].

[و تو ای پیامبر به آنچه خدا برای تو فرستاده میان مردم حکم و قضاوت کن]. و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «الله هو الحكم وإليه المصير». [احمد]. خداوند او حاکم است و بسوی او بازگشت همه چیزها خواهد بود.

س ۴۶ - چرا خداوند قرآن را نازل فرموده است؟

ج: خداوند قرآن را نازل فرموده است تا به آن عمل شود، چنانکه می‌فرماید: **﴿أَتَتَعْوِّا
مَا أَنْزَلَ إِلَيْكُمْ مِّنْ رَّبِّكُمْ﴾** [الأعراف ۳]. [ای مؤمنان از آنچه خدا بسوی شما فرستاده پیروی کنید].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «اقرءوا القرآن واعملوا به ولا تأكلوا به ولا تستكثروا به». [احمد].

قرآن را بخوانید و به آن عمل کنید، و بوسیله آن مال مردم را نخورید، و بوسیله آن ثروت جمع مکنید.

س ۴۷ - آیا با وجود قرآن از حدیث و سنت پیامبر ﷺ اکتفا می‌کنیم؟ یعنی قرآن برای ما کافی است و احتیاج به حدیث نداریم؟

ج: چنین نیست بلکه باید به هر دو عمل کنیم زیرا حدیث و سنت پیامبر بیان کننده قرآن است، چنانکه خداوند می‌فرماید: **﴿وَأَنَّزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا تُُنَزَّلَ إِلَيْهِمْ﴾** [النحل ۴].

[و بر تو قرآن که (جامع و کاملترین کتاب الهی است) نازل کردیم تا بر امت آنچه

فرستاده شده بیان کنی].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «أَلَا وَإِنِّي أَوْتَتُ الْقُرْآنَ وَمِثْلَهُ مَعَهُ». [أبو داود]. همانا به من قرآن و مانند آن یعنی سنت و حدیث داده شده است.

س ۴۸ - آیا گفتار احدي بر گفتار خدا و رسول خدا مقدم داریم؟

ج: نه، نباید قول و گفتار احدي بر قول و گفتار خدا و رسول خدا مقدم داشت، خداوند می فرماید: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا تُقْدِمُوا لَا تُقْدِمُوا بَيْنَ يَدِيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِنَّكُمْ أَنَّمَا تَطْعَمُونَ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ [الحجرات ۱].

[ای کسانی که بخدا ایمان آورده اید هیچگاه بر خدا و رسول خدا تقدیم مجوئید و از خدا بترسید و نافرمانی مکنید که خدا بگفتار شما شنوا و دانا است]. و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «لَا طَاعَةٌ لِأَحَدٍ فِي مُعْصِيَةِ اللَّهِ إِنَّمَا الطَّاعَةُ فِي الْمَعْرُوفِ». [متفق علیه].

فرمان و اطاعت از هیچ کس در معصیت خداوند جایز نیست، بلکه اطاعت و فرمان در نیکیها و خوبیها است.

س ۴۹ - اگر در مسأله ای یا چیزی اختلاف شد چه کنیم؟

ج: به کتاب خدا قرآن و سنت صحیح رسول الله ﷺ برمی گردیم، خداوند می فرماید: ﴿فَإِن تَنَزَّلَ عَنْمٌ فِي شَيْءٍ فَرُدُوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ [النساء ۵۹].

[و چون در چیزی کارتان بگفتگو و نزاع کشد بحکم خدا و رسول خدا (که قرآن و سنت باشد) باز گردید].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «تَرَكْتُ فِيهِمْ أَمْرِيْنِ لَنْ تَضْلُّوْا مَا تَمْسَكْتُمْ بِهِمَا: كَتَابَ اللَّهِ وَسَنَةَ رَسُولِهِ». [مالك].

من بین شما دو چیز گذارنده ام که اگر به آن اعتصام کرده و چنگ بزنید هرگز گمراه

نخواهید شد، و آنهم کتاب خدا قرآن و سنت صحیح رسول الله ﷺ می‌باشد.

س ۵۰- آیا در دین بدعت حسن و نیک وجود دارد؟

ج: در دین اسلام بدعت حسن و نیک وجود ندارد، خداوند می‌فرماید: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَّتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمْ أَلْإِسْلَامَ دِيَنًا﴾ [المائدہ ۳]. [امروز دین شما را بحد کما رسانیدم و بر شما نعمت را تمام کردم و بهترین آئین را که اسلام است برایتان برگزیدم].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «إِيَّاكُمْ وَمَحْدُثَاتُ الْأُمُورِ إِنَّ كُلَّ مَحْدُثَةٍ بَدْعَةٌ وَكُلُّ بَدْعَةٍ ضَلَالٌ». [أبو داود].

بپرهیزید از آنچه در دین نو و جدید آورده شده، زیرا هر نو و جدید در دین بدعت است، و هر بدعت در دین ضلال و گمراهی است.

س ۵۱- بدعت در دین چگونه و چیست؟

ج: هر چیزی که در دین اسلام دلیلی از شریعت محمدی بر آن وجود نداشته باشد، آن چیز بدعت گفته می‌شود.

خداوند می‌فرماید: ﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءٌ شَرَعُوا لَهُم مِّنَ الْأَدِينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ﴾ [الشوری ۲۱].

[آیا خدایان و معبدان باطل مشرکان بر آنها شرع و احکامی که خدا اجازه نفرموده جعل کرده اند؟].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «مَنْ أَحَدَثَ فِي أُمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ». [متفق عليه].

کسیکه در دین ما اسلام تازه و نو آورد (آنچه از دین نیست) بر خودش بر می‌گردد، و قبول نمی‌شود.

س ۵۲- آیا در دین اسلام سنت حسن و نیک وجود دارد؟

ج: بلی مانند کسیکه عمل و کردار نیکی انجام دهد و سپس مردم به او اقتدا و تأسی کنند و آن عمل نیک را انجام دهند، خداوند می‌فرماید: ﴿وَأَجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَاماً﴾ [الفرقان ۷۴]. [و ما را پیشوای اهل تقوی قرار ده.] و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «من سن في الإسلام سنة حسنة فله أجورها وأجر من عمل بها من بعده». [مسلم].

کسیکه در دین اسلام سنت و روش خوب بنیان نهاد، أجر و پاداش آن سنت و پاداش کسی که به آن عمل کند به او می‌رسد.

س ۵۳- آیا انسان به صلاح و نیکی خود اکتفا کند؟

ج: نه بلکه به صلاح خود و مردم کوشما باشد، خداوند می‌فرماید: ﴿وَلَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَا عَنِ الْمُنْكَرِ﴾ [آل عمران ۱۰۴].

[و باید از شما مسلمانان برخی که دانا و باتقوی ترنده خلق را بخیر و صلاح دعوت کنند و مردم را به نیکوکاری امر و از بدکاری نهی کنند].

و رسول اکرم ﷺ می‌فرماید: «من رأى منكم منكراً فليغيره بيده فإن لم يستطع

فبلسانه فإن لم يستطع فبقلبه وذلك أضعف الإيمان». [مسلم].

کسیکه از شما کار زشت و منکری را دید پس آنرا با دستش تغییر دهد، و اگر نتوانست با دست تغییر دهد آنرا با زبانش تغییر دهد، و اگر نتوانست با زبانش تغییر دهد پس آن زشتی و منکر را به دلش انکار نماید، و مرحله سوم که انکار بدل باشد ضعیف ترین ایمان در قلب اوست.

س ۵۴- چه وقت و چه زمان مسلمانان پیروز خواهند شد؟

ج: اگر به کتاب خدا قرآن و سنت صحیح پیامبرشان رو آورده عمل کنند، خداوند

می فرماید: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءاْمَنُوا إِن تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرُكُمْ وَلَئِنْ شَاءُتْ أَقْدَامَكُمْ﴾ [محمد ۷]

[ای اهل ایمان شما اگر خدا را یاری کنید خدا هم شما را در همه جا یاری کند و ثابت قدم گرداند].

و رسول اکرم ﷺ می فرماید: «لا تزال طائفة من أمتي منصورين». [ابن ماجه].

همچنان طائفه و گروهی از امت من پیروزند تا اینکه قیامت بر پا شود.

وصلی الله علی سیدنا و نبینا محمد وآلہ وصحبہ.

